

تىڭ باستانما، جاڭا ساپار

“جەرگىلىكتى مامان” مۇناي الۋدىڭ ُبىرىنشى شەبىنىدە اۋىر مىندەت ارقالادى

— اۆتونوميالى رايوندىق ەڭبەك ەرى چىن چىلياڭ جونىىدە

مۇناي الۋدىڭ ۋىلايەتتە ۋەزىپىسىدە

مۇناي قورىن اشۋداعى شەشۋشى كەزە-ئى بولاتتىن. ول كەزدە جاڭا قۇددىق كوپ، جۇمىس مولشەرى كوپ ەدى، چىن چىلياڭ شارلاۋ – تەكسەرۋ جۇرگىزۋ بارىسىندا سالىيك قابىنىڭ وزەگىنە وڭاي زاقىم جەتپى، شىكى مۇ-نايدىڭ ۇنەمى قىزمەتكەردىڭ ۇستىنە توكلىپ قالاتتىن بايقايدى. ول كەزدە سالىيك قابىنىڭ وزەگىنەن ُبىر تالىن اۋىستىرۋ ُۇشىن، كاسپىتىك جۇمىس قوسىنىڭ بىرلەسىپ جۇمىس جۇرگىز-ۋىن قاجەت ەتەدى، تۇناس بارىسقا 45 مىنۇت كەتەدى، بۇل 45 مىنۇت بويى قالىپتى ُوندىرىس جۇرلىمەيتىننى بىل-دىرەدى. ول اۋىستىرىلعان قاپتىڭ وزەگىن قولىنا لىپ تۇرىپ ىشتەي مىنا-عان بەل بايلايدى: ُسوز جوق، جاڭا قاپ وزەگىن زەرتتەپ جاساپ شىعپى، قىزمەتكەردىڭ ُوزىنىڭ اۋىستىرۋىنا مۇمكىندىك جاساۋمەن بىرگە، ۋاقتتى دا ەڭ تومەنگى شەككە تۇسىرۋ كەرەك.

مۇقيات زەرتتەۋ، قايتا – قايتا تا-جىرىيە جاساۋ ارقلى چىن چىلياڭ جاڭا تىپتى سالىيك قابى وزەگىن جاساپ شىعادى. جۇمىس باسىندا 15 بۇرعالاۋ قۇدىعىندا سىناق رەتىندە قولدانغاندا، اۋىستىرۋ ۋاقتى بۇرىنعى 45 مىنۇتتان 10 مىنۇتقا قىسقارادى، گرۇپپاداعى قىزمەتكەرلەر كاسپىتىك جۇمىس قو-سىنىن شاقىرماي – اق وزدەرى اۋىس-تىرا الدى. ونىڭ ۇستىنە مۇنداى جاڭا تىپتى سالىيك قابى وزەگىن وڭدەۋ اقسى جوعارى بولماعاندىقتان، وزىندىك قۇنى تومەن، سىتەتۇ وڭاي، ُونىمى جاقسى بولدى.

كوپ تۇرلى تاپقىرلىقتارى قىىن ماسەلەلەردى شەشتى
كۇندەلىكى ۇندىرىس بارىسىدا چىن چىلياڭ ۇنەمى قايتكەندە “از اقشا جۇمىساپ، كوپ مۇناي لىپ”، مۇناي ابىنىڭ جۇمىس با-سىنداى ُوندىرىس باسقارۋ دەڭگەين شىن مانىىندە جوعارىلاتۋعا بولادى دەگەنگە وي جۇگرتۋمەن بولدى.

قىزمەت بارىسىندا چىن چىلياڭ مۇناي قۇدىعىنان مۇناي تارتۇ ماشىنىا-سىنىڭ ارققى اۋىر بولىگىن ورنالاس-تىرۋدا ارالىق ساڭلاۋ وتە ۇلكەن بولا-تىندىقتان، ارققى اۋىر بولىكتىڭ مۇناي تارتۇ ماشىناسى جۇمىس جۇرگىزىپ جو-عارى – تومەنگى ۇلى نۇكتەگە جەتكەن-

دە ارى – بەرى بۇلعالاقتاپ مۇناي تارتۇ جابدعىنىڭ قالىپتى جۇمىس جۇر-

گىزۋىنە نىقال جەنىكزەتىندىگىن بايقايدى. ُسونىتىپ، ول زەر سالا زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، ارققى اۋىر بولىكتى قىسۇ اسپابىن تاپقىرلاپ، بۇل ماسەلەنى وتە ُساتتى شەشەدى. بەلكىلى ۇڭغى اۋما-عىندا مۇنايدىڭ قويۇ بولۇى، بالاۋىز قۇرمانىڭ جوعارى بولۇى، قۇبىر جە-لىسىنىڭ ۇزىن بولۇى سىياقتى سەبەبتەر-دەن مۇناي جيۇ قۇبىرىنداى قايتۇ قىس-دىنىڭ ُبىرشاما جوعارى بولۇ ماسەلەسىنە مەڭزەس، ول ُدارى جىبەرۋ ناسوسنىڭ بولشەكتەرىن جاقىراتىپ، ُدارى جىبەرۋ ونىمىدىلىگىن جوعارىلاتىپ، مۇناي جيۇ قۇبىرىنىڭ قايتۇ قىسىمىن ُونىمىدى تۇردە تومەندەتتى، سول جىلى 2 ولشەۋ پۇنكىتىنىڭ ُدارى جىبەرۋ ناسوسىنىڭ بولشەكتەرىن جاڭالاپ، ُونىمىدى 843 مىڭ 200 يۋان ارتتىردى.

وسى جىلدارى چىن چىلياڭ مۇناي الۋدىڭ ُبىرىنشى شەبىنە تامىر تارتىپ ۇڭىلە زەرتتەپ جاڭقالىق اشىپ، ىلگەرىندى – كەيىندى 20 نەشە تۇردەن مەملەكەتتىك قولدانلىمالى جاڭا تىپتى پاتەنت جەتىستىگىن الدى، 6 تۇرى جۇمىس باسىندا چاپلاستىردى لىپ قولدانلىدى، تەخنىكادا جاڭقالىق اشۇ بويىشا 2 تۇردەن جەكەلىك تاپقىرلىققا يە بولدى، 10 تۇردەن تەخنىكادا جاڭقالىق اشۇعا قاتناستى، علمى – تەخنىكا جەتسە-تىكتەرى كوپ رەت شىنجياڭ مۇناي الابى بولمىشە سەرىكتەستىگىنىڭ ەرەك-شە دارەجەلى سىلىعىنا، 1 – دارەجەلى سىلىعىنا يە بولدى. ونىڭ بۇل تاپقىر-لىق جەتىستىكتەرى مۇناي الابى ُوندى-ردىسىنىڭ جۇمىس باسىنداى قىىن ماسەلە-لەرىن ُونىمدى شەشىپ قالمىستان، ُاز جىلى كاسپورىنعا مىللىيون يۋاننان استام قاراجات ۇنەمدەپ بەردى.

الدىڭىىلار سونىڭىلاردى جەتەكتەپ، ۇستالىق قاسىيەتتى جالىعادى
”ادامنىڭ شەبەرلىگى قانشا جوعا-رى بولعانىمەن، كۇش – قۋانتى شەكتى بولادى. جاستاردى تارىيبەلەيتىن ’ۇستا رۇحى‘ مەنىڭ دە جاۋابكەرلىش-لىگىم”، – دەدى چىن چىلياڭ. وسى ُۇشىن ول ُوزى 20 نەشە جىل بويى قورىتىندىلاپ شىققان قىمباتتى تاجىرىيە-لەرىن باسقاراعا ۇيرەتىپ، گرۇپپاداعى قىزمەتتەستەرىنىڭ شەبەرلىكتەرىن جوعا-رىلاتۇىنا تۇرتكى بولدى.

2012 – جىلى چىن چىلياڭ مۇناي الۋ 2 – زاۋودى ۋاكىلدەر اترەتىنىڭ باس

تارىبەشسى رەتىىدە، شىنجياڭ مۇناي الابى بولمىشە سەرىكتەستىگى 7 – كە-زەكتى كاسپىتىك شەبەرلىك جارىسىنا اترەت باستاپ قاتناستى. ول تارىيبەلە-گەن قىزمەتكەر ەرمەك قۇدابەرىك جا-رىستا جاقسى ناتىجە جاراتتى.

2017 – جىلى چىن چىلياڭ شىنجياڭ مۇناي الابى بولمىشە سەرىكتەستىگى ۋا-دىڭلەر اترەتىنىڭ باس تارىبەشسى رە-تىنىدە، 8 قىزمەتكەردى باستاپ جۇڭگو مۇناي توبى سەرىكتەستىگىنىڭ شەبەر-لىك جارىسىنا قاتناستى. ونىڭ جوعارى ولشەم، قاتاڭ تالابىندا، شاباندوزدار كۇندە قاجىرلىلقپەن ۇيرەنىپ جاپالە-لىقپەن ىستەپ، جارىستا رولدارىن تاما-شا ساۋلەلەندىردى، ەڭ اقىرىندا شىنجياڭ مۇناي الابى بولمىشە سەرىك-تەستىگى التىن مەدالعا يە بولدى، بۇل ُارى شىنجياڭ مۇناي الابى بولمىشە سەرىكتەستىگى جارىسقا قاتناسقان 20 جىلدىن بەرى تۇڭغىش العان التىن مەدال بولدى. چىن چىلياڭدى ۋاكىل ەتكەن تارىبەشىلەر ۇجىمى دا ”ەگىي تارىبەلەۋشىلەر ۇجىمى” داڭقتى اتاعىنا يە بولدى.

2019 – جىلى جۇڭگو مۇناي توبى مەن ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعاە-دىق قاماتاماسزىندانىرۇ مىنىستىرلىگى بىرلەسىپ وتكىزگەن ”شەبەر جۇڭگو ساپارى 2019 — جۇڭگو مۇناي الابىنا كىرۇ” جانە جۇڭگو مۇنايى شەبەر دا-رىندىلار تارىيبەلەۋ، دامىنۇ نىجەنەرىا-سىن ىلگەرلەتەۋ جىلى جەلىلەس قىمىلە-دارىندا چىن چىلياڭ شىنجياڭ مۇناي الابى بولمىشە سەرىكتەستىگى اتىنان ُبىرىنشى شەپتە تەخنىكالىق قىىن ماسە-لەلەردەن قامال الۇ قىمىلىنا قاتناستى. وسى رەتكى اۋىس – كۇپىس قىمىلى ار-قىلى چىن چىلياڭ كوپتەگەن تابىسقا يە بولدى، ول بىلاى دەدى: شەبەر ”جەرگىلكتى مامان” رەتىىدە، تەك ۇزدىكىسىز ۇيرەنىپ، ۇستالىق قاسىيەتتى جالعاستىرعاندا عانا، كاسپورىننىڭ انا-عۇرلىم جوعارى ساپامەن دامۇىنا كۇش قوسۇعا بولادى.

”قاي كاسپىتى سىتەسەڭ، سول كا-سىپتى ُسۇي، قاي سالانى زەرتتەسەڭ، سول سالاعا شەبەر بول، قاراپايم كورد-نەتتىن قىزمەتتى شىرقاۋ بىيىگىنە جەتكىزە سىتەۋ كەرەك، مىنە بۇل جاڭا داۋىردە-گى ەڭبەك ەرلەرىنىدە بولۇعا ُئىيىستى رۇح”، – دەدى چىن چىلياڭ.

(باسى 1 – بەتتە)

جاڭقالىق اشۇ جاسىل نىساندار قورىنا ەنگىزىلىپ، جالپى 288 مىللىيارد 587 مىللىيون يۋان قارجى قوسىلىپ، قامەتتىن وڭىرلەر قۇمىل قالاسى، سانجى خۇيزۇ اۆتونوميالى وبلىسى، قارامايلى قالاسى سىنىدى 3 سىناق وڭىرىدەن 12 ايمىاق، وبلىس، قالاعا كەڭەيدى.

شەكارا اتتاغان خالىق اقشاسىمەن ساۋدالىق قارجى قۇراۋ، شەكارا سىرتىن-دا قارىز بەرۇ، تىكەلەي قارجى قوسۇ جۇمىستارىن ورسىتەتىپ، كاسپورىندار-دىڭ ساۋدا، قارجى قوسۇ بويىنىشا ەسەپ جابۇىنا قولايلىلق جاساپ، فىنانستىق قىزمەت وتەۋ ورتاسىن جاق-سىارتتى. خالىقتىق كاسپورىنداردىڭ جانە ورتا، شاعىن كاسپورىنداردىڭ قولما – قول اقشامەن ەسەپ جابۇىن ارناعا ُتۇسىردى جانە وعان قولايلى-لىق جاسادى. اتقارۇ پىكىرىن

قاراقاش اۋدانىنىڭ ھەممىسىنىڭ خەرىتىسى

قاراقاش اۋدانىنىڭ ھەممىسىنىڭ خەرىتىسى

قاراقاش اۋدانىنداعى ُبىر قىستاقتا 95 ايەل شوڧەرلىك كۋالىك ەمتىحانىن تاپسىردى

(باسى 1 – بەتتە)

دەپ ُسوزىن ساباقتاعان قىستاق پارتىا ياحچىكاسىنىڭ شۇجىيى وبۇل يۇنۇس بىلاى دەدى: ”بۇرىن ايسەلدەردى ۇيدەن شىعۇعا جۇمىلدىرۇدىڭ ُوزى وتە قىىن بولدى، ُدىنى ۇشقارى يدەيا ايسەلدەردىڭ اىماعىن تۇساۋمەن بىرگە، ولاردىڭ جۇرەگىن دە شىرماپ تاستا-عان ەدى“.

وسىناۋ جىلدارى ُدىنى ۇشقارى يدەيانىڭ بىرتىندەپ الاستاۋىنا ىلەسە، زاماناۋى وركەنىيەتتى تۇرمىس كەشىرۇ قىستاق تۇرىعىندارىنىڭ ورتاق ارمانىنا اينالدى. ”بۇرىن ايسەلدەر وت باسى، وشاق قاسىندا جۇرەتىن، سىرتقا شىعپ جۇمىس سىتەۋىنە بولمايتىن“. جاننارى نۇرلى مۇناۋار: ”2017 – جىلى مەن بۇكىل قىستاقاعى ايسەلدەردىڭ اراسىندا تۇڭغىش بولپ شوڧەرلىك كۋالىگىن الدىم، سول كەزدە ەرەكشە ماقتانىش سەزىندىم“ دەدى باسىن كوتەرە.

”ول كەزدە اۆتوكولىك جۇرگىزە-تىن ايسەلدەر وتە از بولاتىن، جۇك كولى-گىن جۇرگىزەتىىدەر تىپتەن چوقتىڭ قاسى ەدى، كوپتەگەن ەر ادامدار مەنى جارايد-سىڭ دەپ القادى“، مۇناۋار بىلاى دەدى: ”وتباسىمىز تونار ساۋداسىن سىتەيدى، قازىر ُار كۇنى زات جەتكىزۇ ُۇشىن كوپتەگەن جەرگە بارامىن، ەگەر كولىك بولماعان بولسا السىتاعى شارۋاشلى-ەمىز دا بولماس ەدى“.

قىستاق تۇرىعى بۇزايناپ يساميدىن دە شوڧەرلىك كۋالىگىن تەز ارادا الدى. ”شۈ-ڧەرلىك كۋالىگىن العاننان كەيىن مەن تاماق تاسىتىن كولىك جۇرگىزدىم ُارى شاعىن اسحانا اشتىم، قازىر 2 ورىندا ادام

(باسى 1 – بەتتە)

جانڭاشا نەگىزدىك قۇرىلمىلاردى جۇيەلى ورنالاستىرىپ، بەسىشى ۇرپاق جىلجىما-لى حابارلاىۇ، ونەر كاسپ ىتتەرىفتى، ُرى ساندى مالىمەت ورتالىعى سىياقتى قۇرىلىستاردى جەدەلدەتۇ ورتاعا قوياىل-دى. بۇل سەرىكتەستىك پەن مەن جونە-نىن العاندا، ادامدى شاتتاندىرلىق حابار بولدى. الداعى 5 جىلدا مەنىڭ نىسانام: عملىي زەرتتەۋ نىساندارىن باسقارۇدى كەمەلدەندىرىپ، سەرىكتەستىكنىڭ تىرەك-

رايونىمىزدىڭ قوعامدىق قارجى قۇراۋ كولىمىنىڭ قور

مولشەرى 3 تىرىللىيون 400 مىللىيارد يۋاننان استى

جاريالاپ، شەتەل قولما – قول اقشا-سىنىڭ شەكارادان كىرۇىنىڭ ەلەكتىرون-دى ساندى مالىمەت ىنڧورماتسىيالارىن ورتاقتاستۇ سىياقتى جاقنارداعى خۇجات-تاردى تەكسەرىپ انىقتاۋدىڭ اناغۇر-لىم قولايلى ۇلكىسىن ۇسىنىپ، خالىق-تىق كاسپورىندار مەن ورتا، شاعىن كاسپورىندارعا جوعارى ونىمىدىلىكپەن قىزمەت وتەدى.

شەتەلگە ساياتىن ەكونوميكانىڭ دامۇىنا قاتىستى فىنانستىق ەكولوگىيالىق ورتانى جاقىراتتى. 2015 – جىلدىن 2020 – جىلى 11 – ايدىڭ سوڭىغا دەيىن شەتەل ساۋداگەرلەرىنىڭ تىكەلەي قارجى قوسۇىنان جالپى 840 مىللىيون دوللاردى ناقتى پايداالانىپ، شەتەلگە قوسىلعان قارجى ُبىر مىللىيارد 812 مىللىيون دول-لاردى قۇراپ، شىنجياڭنىڭ شەكارا سىر-تىندا قارىز تارانتۇ جۇمىسىندا ُنولىدى جاردى.

قاراقاش اۋدانىنداعى ُبىر قىستاقتا 95 ايەل شوڧەرلىك كۋالىك ەمتىحانىن تاپسىردى

جالداپ سىتەتەمەن. كەلەر جىلى مەن ُبىر جاعىنان، ەلەكتىروندى ساۋدا سىتەپ، ەندى ُبىر جاعىنان، اۋدان قالاشىعى ارالىم-عىندا كىرە كولىگىن جۇرگىزۇدى ويلاپ وتىرىمىن“، ۇستىنە قىزىل ُنۇستى كىيىم، اىماعىنا ۇزىن قونىشتى ەتىك كىيگەن بۇزايد-ناپ جاڭاشا بەيىنەدە شىراقى كورىندى. ُسوز ارەدىگىندە ونىڭ قولتەلەفون ُۇن-حاتىنان اقشا تاپسىرىپ العان ەسكەرتپە دىبىس ُۇزىلىس تاپپادى.

يىىل 3 – ايدا قىستاقناعى ُبىر سەل-بەستىك كووپەراتىۋىنىدە كاسىرىلك سىتەيد-تىن قالىبىنۇر ُالى دا شوڧەرلىك كۋالىگىن الدى. ونىڭ اق ُنۇستى جەڭىل كولىگىندە ساندىك بۇيمىدار سومەكىسى قوبىلعان، وندا قاس بوياعىش، ەرىن بوياعىش، بەتىماي سىياقتى ساندىك بۇيمىداردىڭ ُبارى تاپىل-لادى. ”قازىر ايسەلدەردىڭ شوڧەرلىك كۋا-لىگىن الۇى وتە قالىپتى ُسى. مۇناۋار وزىمەن بىرگە شوڧەرلىك كۋالىگىن العان-داردىڭ ەدىنى ەرلەر ەكەندىگىن ايتتى، ”ال ماعان كەلگەندە ُبىزدىڭ گرۇپپادا-عى 15 كۇرىسانتتىڭ بارلىعى ايسەلدەر بولدى“، – دەدى قالىبىنۇر كۇلىمىسىرەپ.

2016 – جىلى توغىلايا قىستامىنداى ايسەل ەڭبەككۇشتەردىڭ جۇمىستانۇ سالىس-تىرىماسى تەك 20% بولاتىن، يىىل جۇمىس-تانۇ سالىستىرىماسى 95%كە جەتتى. يىىل 8 – ايدا كەدەي جان سانى جالپى جان سانىنىڭ 49%ىن ۇستايتىن وسى قىستاق كەدەپىلىك قىستاق تىزىمىنەن شىعارىلدى. ”ايسەلدەر وتباسىنان شىعپ جۇمىستا-نىپ، شارۋاشلىق قۇردى، بۇل قىستامىمىز-دىڭ كەدەپىلىكتەن ارلىنۇدى جۇزەگە اسىر-ىۋىنداعى ماڭىزدى ڧاكتور“، ”ايسەلدەر جارتى ەلم!“ دەپ ُسۇيىندى وبۇل.

تى قىزمەتكەرىنە اينالۇ؛ سەرىكتەستىكنىڭ دامۇ سىترانەگياسىمەن ۇشتاستىرىپ، سە-رىكتەستىكنىڭ 143 تۇرلى تاپقىرلىق پا-تەنتى، قولدانلىمالى جاڭا تىپتى پاتەنتى سىياقتىلاردى تەز ارادا بازارعا وبىستىرۇ-دى جۇزەگە اسىرۇدى جەدەلدەتىپ، سە-رىكتەستىكنىڭ ُبىلىم مەنىشىك ۇقىعىن باسقارۇ جانە پايدالانۇ دەڭگەين اناعۇر-لىم جوعارىلاتۇ.

(كازەتتەمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇم-رالدارى ُتىلىشى جاۋ يۇە رەتەگەن)